

Aktuálne v pestovaní orecha kráľovského

Doc. Ing. Oleg Paulen, PhD
Katedra ovocinárstva, vinohradníctva a
vinárstva
FZKI SPU v Nitre

Vývoj produkčných plôch orecha kráľovského v SR

Rok	2013	2014	2015	2016	2017
Výmera	312,6	719,0	728,60	845,0	1180,7

89,16 % výsadiieb vo veku 1 – 9 rokov

Zastúpenie odrôd vo výsadbách

Odroda	Výmera ha
Milotai 10	796,1
Alsószentiváni 117	71,6
Seiferdorfský	57,4
Mars	54,3
Jupiter	47,0
Apollo	21,4
Chandler	15,9
Lake	12,1
Lara	6,2

Kam smeruje pestovanie orechov ?

Intenzívne pestovanie orechov – založenie výsadby 1

december 2015

Odrody – Chandler, Fernor (opeľovač)

Intenzívne pestovanie orechov – založenie výsadby 2

február 2017

Odrody – Chandler, Lara, Fernor, Fenette

Sad 2 v roku výsadby

júl 2017

Sad 2 v roku výsadby

Lara

august 2017

Chandler

Chandler

Predvianočné ovocinárske dni, 11. - 12.
december 2018, Piešťany

Stav v 2. roku po vysadení

sad 1

sad 2

Predjarný rez v 3. roku po vysadení

Stromy po ukončení 3. vegetácie

Chandler

Fernor

Zdravotné problémy

Zeuzera pyrina

Metcalfa pruinosa

ianočné ovce
december

Odporúčané riešenia

Zeuzera pyrina

- Samičky kladú vajíčka v lete do rán v kôre, larva má cyklus 2 – 3 roky
- Škodlivý najmä na mladých stromoch
- Odstraňovanie napadnutých výhonkov po objavení
- Feromónové lapače
- Prirodzení nepriatelia – hmyzožraví vtáci

Metcalfa pruinosa

- Prezimujú vajíčka
- Postreky pri prvých signáloch výskytu prípravkami s ú.l. fenitrothion, quinalphos, deltamethrin,
- ekologický prípravok NeemAzal na mladé štádiá škodcu

Zdravotné problémy

Eriophyes erineus

Zdravotné problémy - žraví škodcovia

Odporúčané riešenia

Eriophyes erineus

- Prezimujú samičky pod šupinami púčikov a v štrbinách kôry
- Väčšinou málo významný škodca, ochrana sa nerobí
- Likvidácia napadnutých opadaných listov, odstránenie napadnutých častí
- Dravý roztoč menej účinný

Euproctis chrysorrhoea, *Hyphantria cunea*

- Výskyt spočiatku hniezdovitý, neskôr až holožery
- Podpora prirodzených antagonistov, prípravky na báze *Bacillus thuringiensis*, likvidácia „hniezd“ s mladými húsenicami, prípravky s ú.l. diflubenzuron a i.

Zdravotné problémy *Gnomonia leptostyla*

Odporúčané riešenia

Xanthomonas juglandis

- Prežíva v púčikoch
- Postreky Cu prípravkami v období pučania od štádia od termínu otvárania šupín 3 postreky v cca 7 - 10 dňových intervaloch
- Neskoro pučiace odrody menej poškodzované
- V budúcnosti biopesticídy

Gnomonia leptostyla

- Prezимуje na opadaných listoch a plodoch
- Likvidácia listov
- Postreky prípravkami s ú.l. Tebuconazol od mája do augusta po dlhšom ovlhčení listov
- S využitím AMS a signalizačného softwaru

Zdravotné problémy

Rhagoletis completa

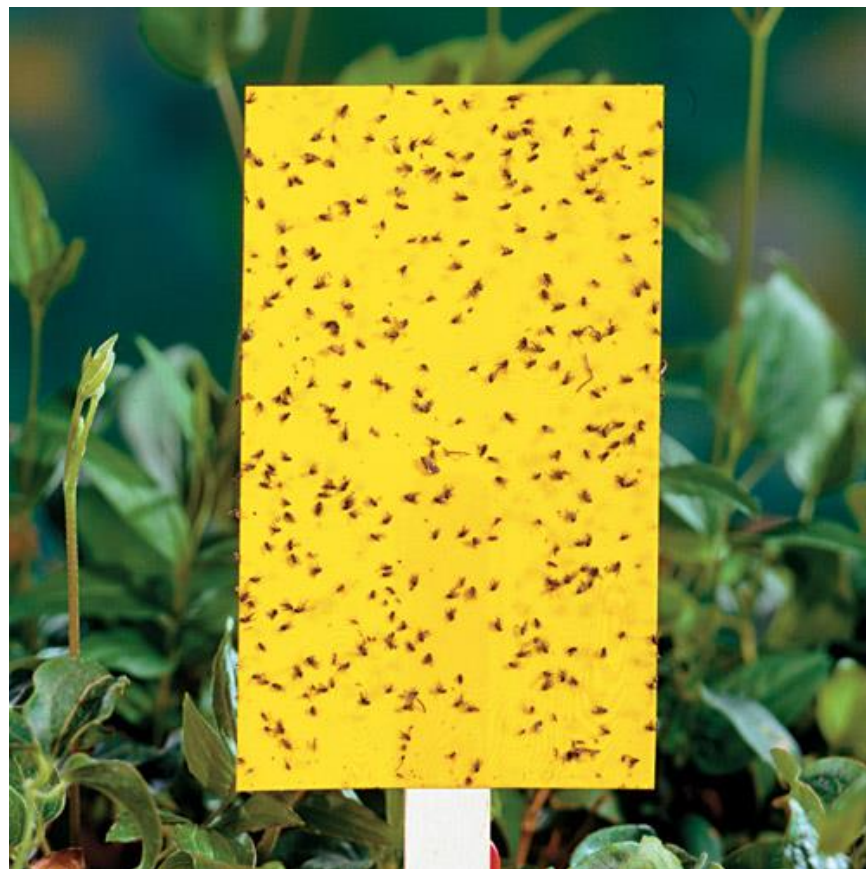

Rhagoletis completa

- **Prežíva zakuklená larva plytko v pôde**
- **V priebehu leta kladie viac vajíčok do oplodia**
- **Sekundárne napadnutie oplodia patogénmi**
- **Postreky do obdobia cca 4 týždne pred zberom**
- **Mospilan + Combi Protec, Calypso SC + Combi Protec, vo forme návnadového postreku cca 200 ml/strom v int. 7 . 10 dní**
- **Repelenty, atraktanty**

Odporúčané riešenia

Udržiavanie trávniku

Predvianočné ovocinárske dni, 11. - 12.
december 2018, Piešťany

Kontrola vodného a živinového režimu – inštalácia lyzimetrov, testovanie obsahu živín

Hodnotenie vodného režimu

- meranie vodnej prevádzky a hrubnutia stonky,
- AMS so snímačmi vlhkosti

Predvianočné ovocinárske dni, 11. - 12.
december 2018, Piešťany

Závlaha – používané spôsoby

- **Kvapková**
- **Mikropostrek**
- **Iné menej – postrek, brázdový podmok (CA)**
- **Možné aj viacúčelové použitie – protimrazová a hnojivá závlaha**
- **Dodať vodu keď ju stromy potrebujú**
  - počas celej vegetácie
  - v kritickom čase potreby
  - na úpravu mikroklímy, ochranu proti mrazom
  - bez poškodenia stromov a plodov
  - bez strát vody odtokom

Hodnotenie vplyvu hnojív a kondicionérov

Otužené štepence pre výsadbou

Predvianočné ovocinárske dni, 11. - 12.
december 2018, Piešťany

Orechová škôlka – pokus s hnojivami, kondicionérmi

Pokus s hnojivami a kondicionérmí v škôlke

Variant	Výška rastlín po ukončení vegetácie	Poradie
Herbavit 0,2 % + Trend 0,1 %	85,61 cm	2
Lignohumát MAX 0,15 % + Trend 0,1 %	76,97 cm	3
Aminocat 30 0,2 % + Trend 0,1 %	104,61 cm	1
Herbavit 0,2 % + Lignohumát MAX 0,15 % + Trend 0,1 %	87,21 cm	2
Herbavit 0,2 % + Lignohumát MAX 0,15 % + Aminocat 30 0,2 % + Trend 0,1 %	103,75 cm	1
Kontrola	77,45 cm	3

Riešenie hnojenia

- **Predvýsadbové na základe rozborov pôdy**
- **Prihnojovanie N v priebehu vegetácie**
- **Hnojenie K pásovou aplikáciou pozdĺž riadkov**
- **Fertigácia**
- **Na produkciu 1 t orechov 13,5 - 21 kg N, 16 – 18 kg K**
- **Hnojenie P,K v VIII – IX na list – vyzrievanie dreva**
- **Cu na zastavenie rastových procesov v auguste**

Princípy rodivosti

- **Predovšetkým na obrastových krátkych výhonkoch**
- **Krátke obrastové výhonky - vegetatívne, s kvetnými základmi ale nerodiace, plodné**
- **Kvitnutie a plodnosť závisí na množstve svetla a listovej ploche krátkeho výhonku**
- **Sklon obrastových výhonkov k alternácii**
- **Odumieranie obrastových výhonkov - plodnosť v predchádzajúcom roku, svetlo, listová plocha výhonku**
- **Veľká časť krátkych výhonkov odumiera**
- **Nahradenie odumretých krátkych obrastových výhonkov je dôležité pre stálu rodivosť**

Kvalita orechov

Orechy v škrupine

- veľkosť plodu
- čistá a hladká škrupina
- svetlá farba jadra
- vysoký podiel jadra
- neprítomnosť poškodenia

škrupiny

- neprítomnosť poškodenia

jadra

DFA of California
 WALNUT COLOR CHART
 Reproduced From Official USDA Material
 (For classifying walnut kernels in connection with the United States Standards for Grades of Shelled Walnuts and the United States Standards for Grades of Walnuts in the Shell)

DARKEST COLOR PERMITTED IN "EXTRA LIGHT" CLASSIFICATION

DARKEST COLOR PERMITTED IN "LIGHT" CLASSIFICATION

DARKEST COLOR PERMITTED IN "LIGHT AMBER" CLASSIFICATION

DARKEST COLOR PERMITTED IN "AMBER" CLASSIFICATION

DFA of California
 710 Striker Ave., Sacramento, CA 95834

Formovanie kvality

- Plodné púčiky vytvorené v svetlých častiach koruny → viac základov listov → väčšie plody
- Dostatok svetla v prvej polovici obdobia vývoja plodu podporuje svetložltú farbu šupky
- Zatienenie podporuje hnedú šupku a zvrášťovanie jadra
- Menšie plody z kvetov v druhej polovici kvitnutia
- Silný rast – zvrášťovanie jadra
- Vodný stres
- Nesprávny zber

Fakulta záhradníctva a krajinného
inžinierstva
SPU v Nitre
Tulipánová 7

**Deň otvorených dverí FZKI pre všetkých
záujemcov o štúdium**

25. Januára 2019, dekanát FZKI

10⁰⁰ hod

14⁰⁰ hod